

Článek ten je ku prospěchu pojistníka, chce zachovati pojišťovací smlouvy v platnosti a nechce zbavití pojistníka nároku z pojišťovací smlouvy prostě proto, že je v prodlení s placením následných premií. Proto článek ten stanoví, že, má-li dojít k odstupu od smlouvy pojišťovací, musí pojišťovna upomenouti pojistníka kvalifikovaným dopisem vykazujícím veškeré náležitosti článku 10. čís. 4 všeobecných pojišťovacích podmínek. Nechce-li pojišťovna použití tohoto svého práva a chce-li trvati na zaplacení dlužných následných premií, nemusí pojistníka zvláště upomínati, neboť žalovatelnost premií nastává sama sebou podle ustanovení §§ 904 a 1334 obč. zák. Řečený dopis nevykazuje však veškeré náležitosti článku 10. čís. 4. všeobecných pojišťovacích podmínek, neboť nebyla pojistníku dána ani dodatečná jednoměsíční lhůta ku placení, nýbrž jen lhůta desetidenní. a nebylo uděleno právní poučení o tom, že pojišťovna hodlá zrušiti smlouvu, pakli nebudou premie zaplacený v dodatečné lhůtě. To je ten hlavní následek, o jehož poučení se zmiňuje čl. 10. čís. 4. všeobecných pojišťovacích podmínek, neboť trvání na nároku na zaplacení splatných následných premií se rozumí samo sebou již se zákona. Že těchto náležitostí je zapotřebí pro kvalifikovaný dopis připouští nepřímou dovolatel sám, vyslovuje v dovolání souhlas s názorem prvního soudu, že si nemohl onen dopis jinak ani vyložiti, než, že žalující strana chce trvati na smlouvě a žalovati o zaplacení premií. Přiznává tedy sám, že dopis nebyl podle čl. 10 odstavec 4. všeobecných pojišťovacích podmínek vybaven tak, by z něho bylo lze usuzovati na úmysl pojišťovny odstoupiti od smlouvy. Jen s takto kvalifikovaným dopisem spojuje článek 10. čís. 4. všeobecných pojišťovacích podmínek propadnou lhůtu tříměsíční ku podání žaloby o zaplacení premií, nikoliv však s obyčejnou upomínkou, v níž pojišťovna jako věřitelka uděluje pojistníku jako svému dlužníku libovolnou desetidenní lhůtu. K tomu nepotřebovala souhlasu pojistníka, poněvadž je na vůli věřitele, zda chce a jak dlouho s placením sečkati.

Bezdvoudně vytýká dovolatel jako rozpor se spisy a nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 3 a 4 c. s. ř.), že byl odsouzen k zaplacení premie i za pojistné období od 3. listopadu 1929 do 3. listopadu 1930, ač namítal, že prodal auto Josefu M-ovi již 29. března 1929 a že tím pojistný poměr zanikl. Neboť k zániku pojišťovacího poměru nestačí již zcizení movité věci, nýbrž její vyřazení ze zcizitelovy úchovy, jak vyloženo bylo v rozhodnutích čís. 7915, 9939, 10.547 sb. n. s., na něž se poukazuje. Dovolatel tvrdil jen, že auto prodal, netvrdil však ani, že vyšlo z jeho úchovy, ani neodvozoval z prodeje auta zánik pojišťovacího poměru.

Čís. 11572.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Pro vyplacení členského podílu členu společenstva jest rozhodnou opravená účetní uzávěrka. Nezáleží na tom, že se oprava účetní uzávěrky

stala teprve po dni splatnosti nároku na vyplacení členského podílu, jen když se tak stalo před vynesemím rozsudku první stolice (o žalobě o vyplacení členského podílu).

Ustanovením § 84, druhý odstavec, zákona není vyloučeno, by nebylo (kromě návrhu na vyhlášení úpadku) použito jiných prostředků, by bylo potřebné úhrady dosaženo a tím byl úpadek odvrácen.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 297/31.)

Žaloba proti společenstvu o vyplacení členského podílu byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatel tvrdil, že dal dne 28. června 1928 písemnou výpověď členského podílu, jež došla žalované dne 30. června 1928, takže se jeho členství skončilo podle § 4 stanov dnem 31. prosince 1928 a jeho podíl byl k výplatě splatný dne 1. ledna 1930. Je-li tomu tak, není podle vlastního přednesu žalující strany žaloba předčasná proto, že členství nezanklo, a přichází v úvahu pro zjištění hodnoty členského podílu účetní uzávěrka na rok 1928. Ta ovšem původně vykazovala zisk. Leč, jak bylo zjištěno, byla tato účetní závěrka nesprávná a bylo proto povinností příslušných orgánů žalovaného společenstva, by se o to postarali, by účetní závěrka byla náležitě opravena. To se také stalo podle zjištění soudů nižších stolic usnesením valné hromady ze dne 27. dubna 1930, podle něhož vykazuje účetní závěrka za rok 1928 ztrátu 1,265.744 Kč. Z toho vyplývá, že žalobní nárok postrádá veškerého podkladu, an podíl žalující strany jest úplně ztráven ztrátami. Jen tato opravená účetní závěrka může býti rozhodující pro posouzení oprávněnosti žalobního nároku. Jest nerozhodné, že se oprava účetní závěrky stala teprve po 1. lednu 1930 jako dni splatnosti žalobního nároku na vyplacení členského podílu, nýbrž rozhodné jest, že se stala před vynesemím rozsudku soudu první stolice, neboť ve smyslu § 406 c. ř. s. bylo přihlížeti k této okolnosti, arcit' teprve za sporu nastavši. Jak nejvyšší soud vyřkl a odůvodnil již v rozhodnutí sb. čís. 285 a 1617, vyslovuje § 406 c. ř. s. všeobecný předpis kotvící v zásadě procesní hospodárnosti. Nelze o tom pochybovati, že by žalovaná měla po případě nárok na vrácení podílu vyplaceného na mylném předpokladu, kdyby jej byla již dříve žalující strana rozhodnutí sb. n. s. čís. 4567, neboť tu nešlo o účetní závěrku opravenou již usnesením valné hromady. Podle toho, co bylo uvedeno, nepřichází účetní závěrka za rok 1929 nebo za nějaký příští rok vůbec v úvahu pro zjištění hodnoty členského podílu žalující strany a jsou proto veškeré její závěry vycházející z opačného předpokladu nesprávné. Ustanovením § 84 odst. (2) zákona o společenstvech není vyloučeno, by nebylo použito jiných prostředků, by potřebné úhrady bylo dosaženo a tím úpadek byl odvrácen. (Srov. rozh. sb. n. s. čís. 4157.)